

капіталу для досягнення необхідного рівня; зміна структури кошторису витрат для досягнення необхідної рентабельності при державному регулюванні цін; збільшення власного капіталу для запобігання примусової ліквідації підприємства згідно господарського законодавства).

В цілому характеризуючи позитивний напрям у розвитку наукової думки у сфері бухгалтерського обліку, можна виділити наступні ознаки, які залишаються незмінними: сутність бухгалтерського обліку – описання фактів господарського життя, а не розкриття предмету і методу; оцінка – перевага віддається оцінці за поточними реалізаційними цінами, а не за собівартістю; ступінь стандартизації – прагнення до стандартизації методології бухгалтерського обліку і його процедури; критерій істинності обраної методології – перевірка практикою.

Список використаних інформаційних джерел

1. Історія філософії. Словник / За заг. ред. В.І. Ярошовця. – К.: Знання України, 2005. – 1200 с.
2. Блауг М. Методология экономической науки, или Как экономисты объясняют. Пер. с англ. / Науч. Ред. и вступ. Ст. В.С. Автономова. – М.: НП “Журнал Вопросы экономики”, 2004. – 416 с.
3. Панорама экономической мысли конца XX столетия / Под ред. Д. Гринэуэя, М. Блини, И. Стюарта: В 2-х т. / Пер. с англ. под ред. В.С. Автономова и С.А. Афонцева. Т. 1. XVI. – СПб.: Экономическая школа, 2002. – 668 с.

УДК 657

Марценюк Р.А.

*к.е.н. доцент кафедри бухгалтерського обліку
Львівський торговельно-економічний університет
м. Львів, Україна*

АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ: ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

На сучасному етапі успішна діяльність суб’єктів підприємництва вимагає раціональної організації та ефективного функціонування внутрішнього контролю, що залежить від рівня забезпеченості та достовірності аналітичної інформації. Результативність діяльності підприємства в умовах ринкової економіки все більше стає залежним від якості інформації, котра є необхідною для прийняття управлінських рішень, основна частина якої формується в системі економічного аналізу. Тому, важливою передумовою якісного функціонування системи контролю є постійне використання методів економічного аналізу, що забезпечує систему управління необхідною

аналітичною інформацією, яка сприяє оперативно й ефективно впливати на діяльність підприємства.

Сучасний стан теорії й практики аналітичного забезпечення системи контролю свідчить про необхідність розвитку їх теоретичних і методичних засад, які відповідають меті та завданням управління економічним потенціалом підприємства в умовах ринкової економіки. Практика свідчить про неефективне використання потенціалу вітчизняних підприємств, що пов'язано з використанням неадекватних ринковій економіці методів управління, зокрема функцій контролю й аналізу.

К. О. Назарова стверджує, що формалізація аналітичного процесу в системі управління підприємством на основі побудови організаційно-інформаційної моделі аналізу фінансового стану ґрунтується на визначенні мети та завдань, суб'єктів і об'єктів дослідження, системи показників, інформаційного та методичного забезпечення аналізу [3].

Аналітичне забезпечення системи контролю повинне бути орієнтованим на пошук резервів економічного потенціалу для прийняття управлінських рішень щодо запобігання загрозам ризику кризових явищ. При цьому, більшість сучасних вчених зазначають, що на сучасному етапі в Україні такі системи не створені, які негативно позначаються на результатах діяльності підприємств. На наше переконання, вузьким місцем сучасного підходу до контролю й аналізу є їх орієнтація на поточне управління внутрішніми процесами підприємства.

Аналізуючи погляди вчених щодо мети й завдання аналітичного забезпечення, слід зазначити, що більшість справедливо вказує на важливість завдання контролю, яке міститься в підвищенні ефективності діяльності. Це вірно ще й тому, що метою внутрішнього контролю на рівні реалізації тактики, є пошук шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства і його структурних підрозділів, що базується на оцінці ефективності кожного структурного підрозділу та є прерогативою аналітичних процедур й методів.

Передумовою формування аналітичного забезпечення системи контролю є забезпечення зовнішніх і внутрішніх користувачів інформацією про наявність, стан, використання та резерви економічного потенціалу підприємства. Ця інформація необхідна насамперед в системі управління для регулювання, планування, координації та прийняття рішень [4].

Організація ефективної системи аналітичного забезпечення системи контролю надає можливість насамперед забезпечити ефективність функціонування підприємств на ринку, фінансову стійкість і сталий розвиток в конкурентному середовищі; підвищити ефективність системи управління шляхом цільової орієнтації, інтеграції та координації всіх здійснюваних процесів на підприємстві; своєчасного виявлення та мінімізації ризиків діяльності внаслідок зовнішніх та внутрішніх чинників; оптимізації у використанні ресурсного потенціалу, тощо.

Характеристика рівнів інформаційної системи управління дозволяє здійснювати контрольно-аналітичні процедури, послідовне виконання яких забезпечує комплексне вирішення завдань щодо обробки економічної інформації та використання її при прийнятті оперативних управлінських рішень [2].

Для вирішення проблеми формування якісного аналітичного забезпечення внутрішнього контролю, обґрунтовано ідею створення інформаційно-аналітичних центрів у системі внутрішнього контролю, сутність формування яких полягає у побудові обліково-аналітичної підсистеми, в якій формується інформація про результати діяльності суб'єкта господарювання для прийняття управлінських рішень.

Слід зауважити, що для прийняття ефективних управлінських рішень й оцінювання впливу середовища, в якому здійснюється діяльність підприємств, необхідно постійно здійснювати пошук оптимальних взаємозв'язків з метою їх ефективного використання в процесі фінансово-господарської діяльності, забезпечуючи зростання прибутку та капіталу. У цьому контексті значення аналізу полягає у формуванні економічно обґрунтованої оцінки ефективності й інтенсивності діяльності підприємства та у пошуку резервів їх підвищення.

Таким чином, завершальною функцією в системі управління є контроль, в межах якого за допомогою аналітичної інформації повинна оцінюватись ефективність функціонування всіх бізнес-процесів, створюватись належний зворотний зв'язок між керівниками та підконтрольними структурами, забезпечуючи прийняття дієвих та виважених управлінських рішень, оскільки в умовах жорсткої конкуренції необхідні нові підходи до системи управління та її контрольно-аналітичних функцій.

Список використаних інформаційних джерел

1. Костирко Р. О. Організація контрольно-аналітичної системи, орієнтованої на формування протикризисного механізму управління економічним потенціалом підприємства / Р. О. Костирко. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Vdnuet/econ/2011_3/Kostirko.pdf
2. Мельник Т. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства / Т. Мельник // Молодий вчений. – 2015. – № 8 (23) – С. 63-68.
3. Назарова К. О. Сучасний стан та проблеми аналітичного забезпечення внутрішнього аудиту на підприємствах торгівлі / К. О. Назарова : [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2888/1/75.pdf>
4. Пуцентейло П.Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства / П.Р. Пуцентейло // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 1. – С. 168-174.
5. Реслер М. В. Значення обліково-аналітичної інформації в управлінні підприємством / М. В. Реслер // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / В.П. Мікловда, М.І. Пітюлич, Н.М. Гапак. – Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2012. – Вип. 3 (37). – С. 146-148.